

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
De heer H.M. de Jonge, minister
De heer B.J. Bruins, minister
Parnassusplein 5
2511 VX DEN HAAG

per email: cj.braun@minvws.nl en
ministerbruins@minvws.nl

DATUM
17 maart 2020

KENMERK
B17032020BR

BETREFT
Zorgcontinuïteit voor
mensen met een
beperking ivm corona

BIJLAGEN
-

CONTACT
Bianca Roos

TELEFOON
06 13204207

E-MAIL
broos@vgn.nl

Geachte heren De Jonge en Bruins,

De gevolgen van de Coronacrisis worden ook in de gehandicaptensector snel zichtbaar en nemen toe. In het bestuurlijk overleg met u kwamen gisteren de belangrijkste knelpunten in onze sector aan de orde. Het is prettig dat er momenteel snel kan worden overlegd. Maar dat is niet genoeg...

Met deze brief willen wij benadrukken hoe belangrijk het is dat er op korte termijn formele toezeggingen en duidelijke garanties volgen, om te voorkomen dat de continuïteit van zorg aan mensen met een beperking in gevaar komt. Dit geldt in het bijzonder voor de veiligheid van cliënten en zorgmedewerkers, de financiële risico's voor zorgorganisaties en de blijvende onduidelijkheid over de sluiting van scholen en kinderopvang.

Veiligheid van cliënten en medewerkers

Wij vragen allereerst uw aandacht voor de situatie bij het testen. We zien dat het gewijzigde beleid van beperkt testen op het Coronavirus negatief uitpakt voor cliënten en medewerkers in de gehandicaptenzorg. De GGD beschikt niet altijd over de specifieke deskundigheid om een goed oordeel te vormen over mensen met een beperking. Ook houdt de GGD-richtlijn voor het testen geen rekening met de sociale implicaties en het gebrek aan persoonlijke beschermingsmiddelen. Hierdoor worden mensen met een beperking niet getest en dus niet – of mogelijk zelfs ten onrechte - onderworpen aan isolatie en andere beperkende maatregelen met vergaande implicaties.

Bij deze implicaties kunt u denken aan:

- Sociale gevolgen bij ernstige gedragsproblemen, fixatie en dwang. Isolatie heeft groot effect op het gedrag van cliënten en de veiligheid van zorgmedewerkers.
- Gevolgen voor cliënten met longproblematiek. Er is een kleine kans dat iemand met deze klachten ook met Corona besmet raakt. Gebeurt het toch, dan ontstaat er een hoog risico op een ernstig verloop. Deze onduidelijkheid leidt tot vroegtijdige isolatie en heeft

Bezoekadres
Oudlaan 4
3515 GA Utrecht

Postadres
Postbus 413
3500 AK Utrecht

T 030 273 93 00
E info@vgn.nl

vgn.nl

dus een groot effect heeft op de zorgcontinuïteit. Het leidt bovendien tot onnodig gebruik van de zeer schaarse, nog beschikbare beschermingsmiddelen.

- Toenemende angst onder medewerkers die mantelzorg verlenen aan hun ouders/vrienden of die zelf door gezondheidsproblemen extra kwetsbaar zijn. Angst die betrekking heeft op hun eigen veiligheid en die van hun naasten. Hierdoor kan het tekort aan inzetbare medewerkers onnodig toenemen en het kan leiden tot onnodige inzet van schaarse beschermingsmiddelen. Een uiterst onwenselijke situatie.

Beschikbaarheid beschermingsmiddelen

Bij het benoemen van veiligheidsrisico's onderstrepen wij het belang van de beschikbaarheid van beschermingsmiddelen. De voorraad is in de gehandicaptenzorg inmiddels minimaal. Op dit moment worden kwetsbare cliënten, ook bij gerede aanleiding, niet getest. Uit voorzorg moeten nu schaarse beschermingsmiddelen worden ingezet terwijl er mogelijk ook sprake is van griep en verkoudheid. Anderzijds komen er voor zorgmedewerkers nu geen beschermingsmiddelen beschikbaar...

Daar komt bij dat we onvoldoende zijn aangesloten bij de regionale overleggen acute zorg (ROAZ). De ROAZ heeft momenteel geen herkenbare aandacht voor onze specifieke problematiek. We horen dat er inmiddels is besloten dat de gehandicaptensector een plek krijgt in de ROAZ, maar dat zien we in de praktijk nog niet terug. Zorgorganisaties in de gehandicaptenzorg krijgen in nagenoeg alle regio's te horen dat ze geen acute zorg leveren en daarom niet in aanmerking komen voor beschermingsmiddelen. Dit is onacceptabel en onwerkbaar. Kortom, de huidige richtlijnen zijn niet geschikt voor de gehandicaptenzorg en moeten hierop worden aangepast. Er is behoefte aan een duidelijke lijn, centrale regie en communicatie hierover.

U heeft in het bestuurlijk overleg aangegeven dat u bereid bent de procedures aan te passen, door de rol van de artsen verstandelijk gehandicapten (AVG) te vergroten bij het aanvragen van een test. Wij vragen u hierover op korte termijn duidelijkheid te geven en de gehandicaptensector een plek te geven in de ROAZ.

Financiële risico's en liquiditeitsproblemen

Zorgaanbieders in de gehandicaptenzorg geven uiteraard prioriteit aan de continuering van zorg aan cliënten. Aanbieders maken zich echter zorgen hoe lang zij hiertoe, gegeven de actualiteit, nog financieel in staat zijn. De bedrijfsvoering staat ernstig onder druk door:

- Het gedeeltelijk of geheel wegvallen van reguliere activiteiten zoals dagbesteding, behandeling en logeren. Deze activiteiten kunnen hierdoor niet worden gedeclareerd, terwijl de kosten wel doorlopen.
- Fors oplopende vervangingskosten voor medewerkers die niet kunnen of mogen werken.

- Extra kosten voor maatregelen rond hygiëne en isolatie.
- Inzet van alternatieve zorg- of ondersteuningsmogelijkheden, die mogelijk niet (volledig) voldoen aan de beleidsregels van de NZa of afspraken met gemeenten. Met onzekerheid over de financiering tot gevolg.

Dit speelt in de Wlz, de Zvw en het sociaal domein, zowel bij de zorg voor mensen die in een instelling wonen als bij thuiswonende cliënten. We krijgen signalen van onze leden dat de genoemde problematiek in hoog tempo leidt tot liquiditeitsproblemen. Het kan toch niet de bedoeling zijn dat uitgerekend zorgorganisaties door de financiële onzekerheid een beroep moeten doen op werktijdverkorting...

Om onzekerheid te beperken, ontvangen we graag van u de formele bevestiging van uw toezegging in het bestuurlijk overleg van gisteren dat doorbetaling van de productie die in normale omstandigheden gemaakt zou worden - en de extra gemaakte kosten - in alle domeinen zal plaatsvinden.

Daarnaast roepen we u op om snel met de betrokken inkoopende en financierende partijen in de verschillende domeinen tot duidelijke en expliciete afspraken te komen over de uitwerking van deze toezegging. Om de energie die nodig is voor de crisis gericht te kunnen inzetten, dringen we aan op gezamenlijke afspraken per financieringsstroom en niet per financier. Dit laatste is onnodig, bovendien is hiervoor bij onze instellingen geen capaciteit beschikbaar.

Onduidelijkheid over sluiting scholen en kinderopvang

Het kabinet heeft besloten dat scholen en kinderopvanglocaties de komende drie weken gesloten blijven, met uitzondering van locaties voor kinderen van ouders of verzorgden die werken in cruciale beroepsgroepen, zoals zorgpersoneel. Wij krijgen signalen over scholen die weigeren kinderen van pedagogisch medewerkers uit onder andere de jeugdzorg op te vangen. Dit is een ongewenste invulling van de maatregel. Wij vragen u breed te communiceren dat ook pedagogisch medewerkers onder de vitale beroepen vallen. Zij zijn voor goede zorg en ondersteuning aan cliënten met een beperking net zo onmisbaar als bijvoorbeeld personeel in de ouderenzorg.

Daar komt bij dat momenteel kinderen alleen nog worden toegelaten tot de opvang als beide ouders in de zorg werken. Dit leidt regelrecht tot een ongewenste beperking in de inzet van de benodigde capaciteit in de zorg.

We dringen er bij u op aan om deze voorwaarde voor zorgpersoneel te schrappen.

Tot slot hechten wij er aan u te melden dat wij goed beseffen dat er vanuit alle zorgsectoren een beroep op u wordt gedaan om garanties te geven en afspraken te maken. Wij gaan dan ook graag met u in gesprek over de in deze brief gewenste maatregelen en werken daarbij indien gewenst natuurlijk samen met andere brancheorganisaties in de zorg die met vergelijkbare problemen kampen.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Frank Bluminck', is written over a faint, larger version of the same signature.

Frank Bluminck
Directeur

Kopie aan:

Tweede Kamer, Vaste commissie VWS en fractievoorzitters
RIVM, Jaap van Dissel en Aura Timen
GGD/GHOR, Sjaak de Gouw